

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/12098
GK 124

Sayı : 44697349-610.01/ 63247
Konu : İzmir Milletvekili
Sayın Murat BAKAN'ın
yazılı soru önergesi

25 Ağustos 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 08.03.2017 tarihli ve 43452547-120.07-87272 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Murat BAKAN'ın 7/12098 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ahmet ARSLAN
Bakan

EK :1) Cevap formu (4 Sayfa)

Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA

Telefon: 203 10 16

Faks: 213 07 60

E-posta: sgbl@udhb.gov.tr

İnternet Adresi: www.udhb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi alınacak kişi:

T.TEMİZKAN

Şef

Bağlı/ İlgili/ İlişkili Kurum ve Kuruluşlar

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT BAKAN'IN
7/12098 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

İzmir Limanı, İzmir Körfezi'nin coğrafi yapısından dolayı doğal bir limandır. Korunaklı bir liman olması niteliği sayesinde yılın 12 ayı boyunca kesintisiz olarak her tip gemi ve yük türüne hizmet verebilmektedir. 2007 yılından beri özelleştirilme çalışmaları devam eden İzmir Limanı, Şubat 2017 ayında Varlık Fonu'na devredilmiştir.

İzmir Limanı 1980'li yıllardan başlayarak 2009 yılına kadar Ege Bölgesi'nin en çok konteyner barındıran, gümrük işlemlerinin, depolama ve armatörlük hizmetlerinin en yoğun verildiği limanı olma özelliğini korumayı başarmıştır. Daha sonra derinlik sorunu da olmayan, Nempport ve TCE EGE konteyner terminallerinin devreye girmesiyle hem yük sahiplerinin hem de taşıma şirketlerinin alternatifleri çoğalmış, öncelikle büyük gemiler İzmir Limanı'na uğramayı bırakmışlardır. 2010 yılına gelindiğinde küresel krizin de etkisiyle, limana yapılan altyapı yatırımları dahi limanı eski zamanlarına taşımayı başaramamıştır. 2009 yılında 826 bin TEU ile rekor kıran İzmir Limanı sonraki yıl Nempport'un 139 bin, TCE EGE'nin 99 bin TEU elleçlemesine rağmen 100 bin yük kaybı ile seneyi geride bırakmıştır. 2010'da limancılık sektöründe Ege Bölgesi % 16,5 gerilemiştir. Takip eden yıllarda da bu düşüş devam etmiştir.

Aynı zamanda İzmir şehri Ege Bölgesi'nin liman şehri olma özelliği ile kendi nüfusu ile beraber Türkiye ekonomisinde önemli yer tutan ve söz konusu niteliği ile bölgenin dünya ticaretinde rekabetçiliğini sağlamak için çok önemli bir fonksiyon üstlenmektedir.

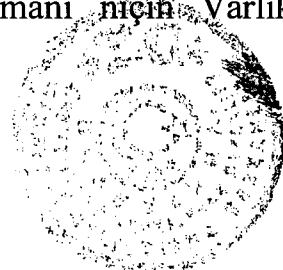
Bu bağlamda;

SORULAR:

1- İzmir Limanı yukarıda bahsi geçen doğal ve korunaklı liman olma özelliklerine haizken, ayrıca Ege Bölgesi şehirlerinin dünyaya açıldığı bir kapı niteliğindeyken neden hak ettiği değeri görememektedir ve hak ettiği değeri görebilmesi için Bakanlığınız ne gibi tedbirler almaktadır? Hangi yatırımlar planlanmıştır?

2- İzmir Limanı, ülkenin deniz taşımacılığında "Ege Kapısı" olabilecekken içinde barındırdığı tüm bu fırsatlara rağmen neden atıl durumdadır?

3- Potansiyeli düşüşe geçmiş olan İzmir Limanı için Varlık Fonu'na devredilmiştir?

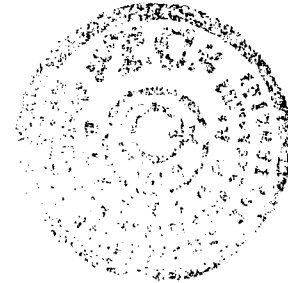
CEVAPLAR:

İzmir Limanı, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde bulunan ve aynı kurum tarafından işletilen bir limandır. 1954 yılında inşa edilen İzmir Limanı, hinterlandındaki yüksek tarım ve endüstri potansiyeli, karayolu, demiryolu ve havayolu bağlantıları, Akdeniz'deki aktarma yük trafiğinden pay alması, Ege Bölgesi sanayisinin ve ticaretinin itici gücü olan İzmir Limanı ülkemiz ihracatı için hayati önem taşımaktadır. Çok zengin hinterlandıyla 60 yılı aşkın süredir bölge ve ülke ekonomisine katkı sağlamıştır.

2004 yılında 2004/128 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) Kararı ile, işletme hakkının devri yöntemi ile özelleştirme kapsamına alınan İzmir Limanının ihalesi, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yapılmış ancak 2010 yılında ihaleyi kazanan firma yükümlülüğünü yerine getirmemiş ve teminatı irad kaydedilmiştir. Bu tarihten itibaren Limanın altyapı-üstyapı ve donanım eksiklikleri, gelecekteki yük projeksiyonu da göz önüne alınarak yapılması gereken yatırımlar ve ilave kapasite oluşturmak için, İzmir Limanı Rehabilitasyon Projesi çalışmalarına başlanmıştır.

Bu kapsamda, Liman işletme Planı doğrultusunda bugüne kadar gerçekleştirilen yatırımlar arasında;

- 8 adet Çekici Seti 2011 yılında, 8 adet çekici seti ise 2012 yılında olmak üzere toplam 16 adet çekici seti temin edilmiştir.
- 4 adet Transtainer (RTG) 2013 yılında hizmete alınmıştır.
- 90 metrelik rıhtım inşaatı tamamlanarak 2013 yılında hizmete açılmıştır.
- Limanda verilen konteyner hizmetlerinde otomasyon sistemi uygulamasına 2013 yılı itibariyle geçilmiştir.
- 5 adet Gantry Vincinin Revizyonu 2014 yılında tamamlanmıştır.
- 3 adet MHC vinci 2014 yılında hizmete alınmıştır.
- Viyadük ayaklarının liman bağlantısı sağlanarak, limandan çıkan araçlar şehir trafiğine girmeden çevre yoluna geçiş yaptığından bölgedeki yoğunluk azalmış, limanın demiryolu bağlantısının yanı sıra karayolu bağlantısı daha da güçlenmiştir.
- Limandan gerçekleştirilen demiryolu taşımacılığının artırılması amacıyla, Liman C-D kapıları arasında toplam 40.000 m² alanı "Yükleme-Boşaltma ve Lojistik Alanı" olarak düzenlenmiştir.
- 525.000 m² olan toplam liman sahası 110.000 m²'lik ilave ıslah çalışması ile 635.000 m²'ye çıkarılmıştır.

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca,

- Limanda 5 adet Gantry Vinci, 3 adet MHC 14 adet RTG ve 49 adet çekici seti bulunmakta olup, 2017 yılı için 10 adet çekici seti alımı planlanmıştır.
- Limanın, bölgesinde uluslararası kalitede hizmet veren bir liman olabilmesi için gerekli yatırımların mevcut ve gelecekte oynayacağı rolünü belirleyen “İzmir Limanı İşletme Planı” ayrıca İzmir Limanının yarım kalan inşaatı ile yaklaşma kanalı ve manevra alanının taranması yolu ile limanın kapasitesinin artırılmasına yönelik “Fizibilite Raporu” hazırlanmıştır.

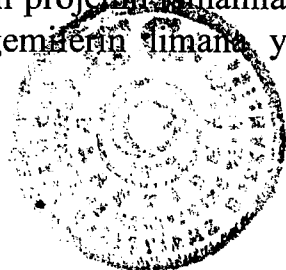
Proje çalışmaları yapılan ve devam eden alt yapı ve üst yapı yatırımları ise şöyledir:

- Rıhtım düzenlenmesi (10-19 numaralı rıhtımların denize doğru ötelenmesi).
- 127 metrelik Ro-Ro rıhtımı inşası ve geri saha kazanılması.
- İzmir Limanı 2. Kısım tevsi inşaatının tamamlanması.
- Su derinliklerinin artırılması.
- Liman baseni taraması.
- Yaklaşma kanalı taraması.
- Manevra dairesi taraması.
- Rıhtım önlerinin taranması.

İzmir Limanı'nın iyileştirme çalışmalarına yönelik olarak; TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce yürütülen “İzmir Körfezi ve Limanı Rehabilitasyon Projesi” kapsamında Navigasyon kanalı (Liman Yaklaşma Kanalı) hâlihazırda körfez gemi trafiğinin bulunduğu kesimde mevcut kanal içerisinde açılacak olup 250 metre genişliğinde olacak ve ilk aşamada -14.00 metre kotuna kadar; sonrasında ise kademeli olarak - 16.00 m ve -17.00 m kotlarına kadar taranacaktır.

Öte yandan, Limana son nesil gemilerin yanaşabilmesini sağlamak suretiyle yük potansiyelini arttırmak amacıyla yukarıda bahsedilen projelere ilaveten “İzmir Limanı mevcut 20-22 no.lu rıhtımların durum tespiti, 10-19 no.lu rıhtımların 30-40 metre ötelenmesi, 127 metrelik Ro-Ro rıhtımı ve 450 metrelik rıhtımların uygulama projelerinin yapılması işi tamamlanmıştır. Liman tevsi projesi (II. Kısım Konteyner Molü İnşaatı) ile su derinliklerinin artırılması, yaklaşım kanalı taraması, liman baseni manevra dairesi taraması projeleri için ÇED sürecinin tamamlanması beklenmiştir. ÇED Raporu, 9 Eylül 2016'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sunulmuş olup, nihai ÇED olumlu kararı 21 Eylül 2016 tarihinde çıkmıştır.

Mevcut durumda, Limana gelen konteyner gemileri ortalama 200 metre uzunluğunda ve 4.000 TEU kapasiteye sahip olup, anılan projenin tamamlanması ile 350 metre uzunluğunda ve 10.000 TEU kapasiteli gemilerin limana yanaşması sağlanacaktır.

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

II. kısım tevsii inşaatının tamamlanması ile ilave sahalar hizmete açılacaktır. Liman kapasitesinin artışı ile doğru orantılı olarak Liman gelirleri de optimum düzeyde artış gösterecek ve böylece İzmir şehrine, Ege Bölgesine ve ülkemiz ekonomisine büyük katma değer sağlayacaktır.

Dünya deniz taşımacılığı, gemi kiralama ücretleri ve navlun fiyatlarındaki büyük gerileme nedeniyle, olağanüstü bir dönemden geçmektedir. Küresel denizcilik sektöründeki olumsuz havanın yanında, Ege Bölgesinde İzmir limanı dışında Nemptort, Egeport ve Petlim ATM terminali'nin faaliyete geçmesi ve limanların birbiriyle yıkıcı rekabetleri vb. diğer etkenlerden İzmir Limanı da olumsuz etkilenmiştir. Denizcilik sektörünün genel görüntüsü bu şekilde iken, İzmir Limanında 2009-2016 yıllarındaki gerçekleştirmeler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YILLAR	GEMİ ADEDİ	TONAJ MİKTARI (TON)	TEU
2009	2.667	10.278.110	826.645
2010	2.298	9.926.558	727.443
2011	2.328	9.504.097	690.539
2012	2.350	9.301.556	705.097
2013	2.262	10.090.143	697.026
2014	2.271	10.704.853	680.972
2015	1.959	9.636.950	656.410
2016	2.034	10.490.885	682.057

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun (ÖYK) 30.12.2004 tarihli ve 2004/128 sayılı kararına istinaden, özelleştirme kapsam ve programına alınan TCDD İzmir Limanı, yine ÖYK'nun 03.02.2017 tarihli ve 2017/5 sayılı kararına istinaden; özelleştirme kapsam ve programından çıkartılarak Türkiye Varlık Fonuna devrine karar verilmiştir.

